

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Kielcach

LKI-4101-020-01-2014
P/14/028

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli	P/14/028 – Kształcenie na kierunkach zamawianych.
Okres objęty kontrolą	Lata 2009-2014 (trzy kwartały), z uwzględnieniem zjawisk i tendencji przed rozpoczęciem i po zakończeniu realizacji projektu.
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Kielcach.
Kontroler	Kontrolę przeprowadził na podstawie art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ¹ Piotr Bulski, starszy inspektor kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr 90252 z dnia 4 listopada 2014 r. [dowód: akta kontroli str. 1-2]
Jednostka kontrolowana	Politechnika Świętokrzyska w Kielcach, al. Tysiąclecia Państwa Polskiego 7, 25-314 Kielce (dalej: Politechnika, Uczelnia).
Kierownik jednostki kontrolowanej	prof. dr hab. inż. Stanisław Adamczak, Rektor Politechniki Świętokrzyskiej od dnia 1 września 2008 r. [dowód: akta kontroli str. 3-5]

II. Ocena kontrolowanej działalności

Ocena ogólna Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie, mimo stwierdzonych nieprawidłowości², realizację projektu „Program podnoszenia atrakcyjności kierunków technicznych na Politechnice Świętokrzyskiej w Kielcach istotnych dla GOW³” w ramach priorytetu IV *Szkolnictwo wyższe i nauka* Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki, działanie 4.1 *Wzmocnienie i rozwój potencjału dydaktycznego oraz zwiększenie liczby absolwentów kierunków o kluczowym znaczeniu dla gospodarki opartej na wiedzy*, poddziałanie 4.1.2 *Zwiększenie liczby absolwentów kierunków o kluczowym znaczeniu dla gospodarki opartej na wiedzy*.

Uzasadnienie oceny ogólnej Politechnika zrealizowała projekt zgodnie z harmonogramem i szczegółowym budżetem. Wykonane zostały plany w zakresie programu stypendialnego, fakultatywnych zajęć wyrównawczych dla studentów I roku oraz zajęć podnoszących atrakcyjność kształcenia. W wyniku realizacji projektu zostały osiągnięte wartości wskaźników, zaplanowane we wniosku o dofinansowanie.

Stwierdzone w trakcie kontroli nieprawidłowości dotyczyły nierzetelnego prowadzenia i dokumentowania procesu ustalenia wartości zamówień na prowadzenie zajęć dydaktycznych przez profesorów wizytujących z zagranicy oraz nierzetelnego wyboru wykonawców tych usług. NIK zwróciła także uwagę na wyłącznie formalne potraktowanie przez Uczelnię procesu negocjacji wysokości wynagrodzenia dla profesorów wizytujących oraz znaczne zróżnicowanie stawek stosowanych w takich umowach w przypadku wydatkowania środków własnych Uczelni (200-300 zł brutto za godzinę) i w ramach projektu (800 zł brutto za godzinę).

¹ Dz. U. z 2012 r., poz. 82 ze zm.

² Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna.

³ GOW – gospodarka oparta na wiedzy.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

1. Przygotowanie Uczelni do prowadzenia kształcenia na kierunkach zamawianych, w tym wybór kierunków zamawianych

Opis stanu faktycznego

1.1. W latach 2009-2014 w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki (poddziałanie 4.1.2) Politechnika realizowała cztery projekty dotyczące kierunków zamawianych:

- „Zamawianie kształcenia na kierunkach technicznych, matematycznych i przyrodniczych” – pilotaż (okres realizacji od 21 sierpnia 2008 r. do 15 marca 2012 r., liczba uczestników – 60 (jeden nabór na trzech kierunkach: elektrotechnika, automatyka i robotyka, mechanika i budowa maszyn), planowana wartość – 1.689.600 zł, kwota wydatkowana – 1.503.044,60 zł);
- „Program podnoszenia atrakcyjności kierunków technicznych na Politechnice Świętokrzyskiej w Kielcach istotnych dla GOW” (okres realizacji od 1 września 2009 r. do 31 marca 2014 r., liczba uczestników – 1.512 (dwa nabory na pięciu kierunkach: budownictwo, inżynieria środowiska, informatyka, automatyka i robotyka, mechanika i budowa maszyn), planowana wartość projektu – 8.722.662,31 zł, kwota wydatkowana – 8.667.155,81 zł);
- „Absolwenci kierunków technicznych Politechniki Świętokrzyskiej w Kielcach motorem rozwoju gospodarki opartej na wiedzy i innowacyjności” (okres realizacji od 1 września 2011 r. do 30 czerwca 2015 r., liczba uczestników – 986 (jeden nabór na sześciu kierunkach: budownictwo, inżynieria środowiska, informatyka, energetyka, automatyka i robotyka, mechanika i budowa maszyn), planowana wartość – 8.535.376,80 zł);
- „Absolwent Politechniki Świętokrzyskiej – inżynier na miarę potrzeb współczesnej gospodarki” (okres realizacji od 1 września 2012 r. do 31 grudnia 2015 r., liczba uczestników – 670 (jeden nabór na pięciu kierunkach: inżynieria środowiska, informatyka, energetyka, automatyka i robotyka, mechanika i budowa maszyn), planowana wartość – 7.082.718,00 zł).

Do badań szczegółowych został wybrany projekt „Program podnoszenia atrakcyjności kierunków technicznych na Politechnice Świętokrzyskiej w Kielcach istotnych dla GOW” (projekt realizowany w trybie konkursowym, którego realizację zakończono przed rozpoczęciem kontroli NIK), kierunek budownictwo (nabór na rok akademicki 2009/2010 – z uwagi na największą liczbę uczestników).

[dowód: akta kontroli str. 51, 392-400]

Kierunki studiów do ww. projektu – automatyka i robotyka, budownictwo, informatyka, inżynieria środowiska oraz mechanika i budowa maszyn – zostały wybrane na posiedzeniu grupy roboczej projektu w dniu 23 marca 2009 r., uzgodnione z przewodniczącym Kolegium koordynującego⁴ i zaakceptowane przez Rektora Politechniki Świętokrzyskiej.

[dowód: akta kontroli str. 6-25, 905]

Zgodnie z wyjaśnieniem dr hab. inż. Zdzisławy Owsiak, Prorektor ds. Studenckich i Dydaktyki, pełniącej funkcję kierownika projektu, przy ubieganiu się o wsparcie finansowe dla projektu Uczelnia wybrała z wykazu zamieszczonego

⁴ Kolegium koordynujące zostało utworzone na mocy zarządzenia nr 12/07 Rektora Politechniki z dnia 20 marca 2007 r. w sprawie realizacji w Politechnice Świętokrzyskiej projektów współfinansowanych z Funduszy Strukturalnych Unii Europejskiej i innych funduszy pomocowych.

w dokumentacji konkursowej⁵ wszystkie kierunki, na których aktualnie prowadziła kształcenie.

[dowód: akta kontroli str. 26-50, 901-904]

1.2. Uchwałą Nr 234/2009 z dnia 23 kwietnia 2009 r. w sprawie oceny jakości kształcenia na kierunku budownictwo, prowadzonym na Wydziale Budownictwa i Inżynierii Środowiska na poziomie studiów pierwszego i drugiego stopnia oraz jednolitych studiów magisterskich Prezydium Państwowej Komisji Akredytacyjnej⁶ wydało ocenę pozytywną (Uczelnia spełniała wymagania kadrowe, programowe i organizacyjne, a także posiadała odpowiednią bazę materialną do prowadzenia studiów na kierunku budownictwo, poziom prowadzonych studiów odpowiadał podstawowym kryteriom jakościowym).

[dowód: akta kontroli str. 52-126]

1.3. Zgodnie z wnioskiem o dofinansowanie⁷, stanowiącym załącznik do umowy o dofinansowanie⁸ projektu „Program podnoszenia atrakcyjności kierunków technicznych na Politechnice Świętokrzyskiej w Kielcach istotnych dla GOW”, zawartej w dniu 21 grudnia 2009 r. pomiędzy Ministrem Nauki i Szkolnictwa Wyższego a Politechniką⁹, projektem zostało objętych pięć kierunków zamawianych na trzech wydziałach Uczelni: budownictwo, inżynieria środowiska, informatyka, automatyka i robotyka oraz mechanika i budowa maszyn. Grupę docelową stanowiły dwa kolejne nabory studentów: rozpoczynających naukę w roku akademickim 2009/2010 (dalej: I nabór) i w roku akademickim 2010/2011 (po 756 osób w każdym roku). Założeniem projektu było objęcie studentów pełnym cyklem kształcenia w ramach obu naborów (siedem semestrów). Celem ogólnym projektu było zwiększenie liczby absolwentów na kierunkach o kluczowym znaczeniu dla gospodarki. Cele szczegółowe zostały określone następująco: wzrost zainteresowania kandydatów na studia kierunkami technicznymi oferowanymi przez Politechnikę, wzrost zainteresowania wśród ok. 1.512 osób dzięki kompleksowej ofercie wsparcia, uatrakcyjnieniu procesu dydaktycznego oraz niwelowaniu luk kompetencyjnych poprzez zajęcia wyrównawcze z matematyki i fizyki dla 340 studentów, uatrakcyjnienie studiowania na kierunkach zamawianych poprzez wspieranie działalności trzech kół naukowych i umożliwienie studentom uczestnictwa w konferencjach naukowych, zaoferowanie szkoleń, jak również egzaminów certyfikujących w zakresie technik informacyjnych, powiązanie oferty dydaktycznej z rynkiem pracy poprzez ściślejszą współpracę z pracodawcami (staże studenckie) oraz wzmocnienie potencjału Uczelni poprzez dodatkowe zajęcia prowadzone przez zagranicznych profesorów.

[dowód: akta kontroli str. 127-299]

1.4. We wniosku o dofinansowanie określono twarde i miękkie rezultaty projektu w odniesieniu do planowanych działań (odnosząc je do wszystkich studentów lub studentów danego kierunku). W zakresie rezultatów twardych przyjęto, że naukę na kierunkach zamawianych rozpocznie łącznie 1.512 studentów w ramach dwóch naborów (wzrost liczby studentów pierwszego roku w pierwszym i drugim roku realizacji projektu o 11% w stosunku do roku bazowego 2008/2009), a studia ukończy 908 studentów kierunków zamawianych. Zaplanowano przyznanie 960 stypendiów (dla 120 najlepszych studentów w danym roku w dwóch kolejnych naborach), przeprowadzenie dla 340 studentów pierwszego roku 720 godzin zajęć dydaktycznych z matematyki i 200 godzin z fizyki w ramach zajęć wyrównawczych

⁵ Konkurs nr 1/POKL/4.1.2/2009.

⁶ Od dnia 1 października 2011 r. – Polska Komisja Akredytacyjna.

⁷ Wniosek został wypełniony w dniu 14 września 2009 r.

⁸ Nr UDA-POKL.04.01.02-00-147/09-00.

⁹ Do umowy w dniu 30 kwietnia 2010 r. został podpisany aneks nr 1.

(wzrost wiedzy u minimum 80% uczestników) oraz dodatkowe działania w zakresie podniesienia atrakcyjności kształcenia¹⁰. Założone we wniosku o dofinansowanie rezultaty miękkie to m.in.: poprawa jakości kształcenia na kierunkach zamawianych, podniesienie u 340 osób kompetencji niezbędnych do kontynuowania nauki na kierunkach zamawianych, podniesienie kompetencji informatycznych 30 studentów kursu „Obsługa programu komputerowego IBM” oraz u 120 studentów, w związku z certyfikacją kwalifikacji inżynierskich, a także zwiększenie umiejętności praktycznych 60 studentów poprzez udział w płatnych stażach.

[dowód: akta kontroli str. 141-149]

1.5. Harmonogram realizacji projektu zakładał przeprowadzenie wszystkich działań w okresie od 1 września 2009 r. do 31 marca 2014 r. W harmonogramie założono prowadzenie działań informacyjno-promocyjnych od początku trwania projektu tj. od września 2009 r., jednak z uwagi na podpisanie umowy w dniu 21 grudnia 2012 r. Uczelnia nie mogła wydatkować na ten cel środków z projektu (w pierwszym wniosku o płatność obejmującym okres od 1 września do 31 grudnia 2009 r. nie wykazano wydatków na informację i promocję projektu).

[dowód: akta kontroli str. 150-163]

Zgodnie z wyjaśnieniem Prorektor Politechniki ds. Studenckich i Dydaktyki, w związku z opóźnionym podpisaniem umowy w stosunku do terminu rozpoczęcia projektu, działania promocyjne dotyczące kierunków zamawianych w okresie od pozytywnego wyniku konkursu do podpisania umowy były realizowane w ramach ogólnej promocji Uczelni (wywiad w Radio Kielce w lipcu 2009 r., dotyczący informacji o pozytywnym wyniku konkursu w odniesieniu do projektu na kierunki zamawiane, udzielanie informacji podczas Targów Edukacyjnych, zamieszczanie ogłoszeń dotyczących rekrutacji w prasie lokalnej). Działania te zostały sfinansowane ze środków Uczelni, przeznaczonych na promocję.

[dowód: akta kontroli str. 893-896]

1.6. W ramach realizacji projektu dla pięciu kierunków zamawianych na trzech wydziałach Politechniki zostały przeprowadzone dwie edycje zajęć wyrównawczych dla studentów I roku. Miały one na celu podniesienie kompetencji niezbędnych do kontynuowania nauki na studiach technicznych. Na Uczelni nie określono procedury rekrutacji i uczestnictwa w zajęciach wyrównawczych z matematyki i fizyki, oferowanych studentom I roku, tzn. mógł w nich wziąć udział każdy zainteresowany student kierunku zamawianego.

[dowód: akta kontroli str. 423]

1.7. Wyniki testów (nieobowiązkowych) z matematyki i fizyki, przeprowadzonych wśród studentów, nie obligowały do uczestnictwa w zajęciach wyrównawczych z tych przedmiotów. Do testu sprawdzającego poziom wiedzy z matematyki, składającego się z 15 zadań, przystąpiło 306 studentów budownictwa (I nabór). Zgodnie z listami studentów zakwalifikowanych na fakultatywne zajęcia wyrównawcze z matematyki grupy miały liczyć od 14 do 17 studentów. Do testu sprawdzającego poziom wiedzy z fizyki, składającego się z 6 zadań, przystąpiło 12 studentów budownictwa (I nabór).

[dowód: akta kontroli str. 423]

1.8. Kryteria przyznawania stypendiów osobom kształcącym się na kierunkach zamawianych zostały ustanowione zarządzeniem Rektora Politechniki z dnia 30 listopada 2009 r. (ze zmianami), na mocy którego wprowadzono „Regulamin przyznawania stypendium za wyniki w nauce studentom na kierunkach zamawianych”. Zgodnie z nim, studenci podejmujący studia stacjonarne na

¹⁰ Szczegółowy opis tych działań zamieszczono w pkt. 1.9 wystąpienia pokontrolnego.

Politechnice w roku akademickim 2009/2010 i 2010/2011 na pięciu kierunkach, mogli otrzymać za wyniki w nauce stypendium w wysokości 800 zł miesięcznie, pochodzące ze środków projektu. W ciągu 3,5 roku studiów pierwszego stopnia (siedem semestrów) stypendium mogło otrzymać stypendium 120 studentów rocznie, z czego 50 osób na kierunku budownictwo. Do otrzymania stypendium byli uprawnieni studenci, którzy uzyskali najlepsze wyniki w swojej grupie. Dla studentów przyjętych na pierwszy rok studiów lista rankingowa była ustalana w malejącej kolejności uzyskanych punktów z ocen na świadectwie dojrzałości w postępowaniu rekrutacyjnym, określonym uchwałą Senatu Uczelni na dany rok akademicki. Podstawą ustalenia listy rankingowej w kolejnych latach były średnie ważone ocen uzyskanych w roku poprzednim, pod warunkiem zaliczenia do ostatniego dnia sesji egzaminacyjnej wszystkich przedmiotów ujętych w planach studiów oraz złożenia indeksu w terminie (listy rankingowe aktualizowano w semestrze zimowym, tj. raz w roku akademickim). Sytuacja dochodowa studenta nie stanowiła kryterium przyznawania stypendium w badanym projekcie. Decyzją z dnia 24 lutego 2010 r. Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego zatwierdził ww. zasady przyznawania stypendium.

[dowód: akta kontroli str. 392-406]

1.9. W ramach zajęć podnoszących atrakcyjność kształcenia na kierunkach zamawianych zaplanowano: objęcie dwumiesięcznymi płatnymi stażami 60 studentów III/IV roku (w tym 20 osób na kierunku budownictwo), przeszkolenie 30 studentów III roku kierunku informatyka w zakresie programu komputerowego IBM (przy założeniu wzrostu wiedzy u minimum 80% uczestników), objęcie 120 studentów egzaminami certyfikującymi kwalifikacje inżynierskie (w tym 40 osób na kierunku budownictwo, przy założeniu, że około 80% zda egzamin), realizacja jednodniowych wizyt studyjnych dla 180 studentów (w tym dla 60 osób na kierunku budownictwo), objęcie wsparciem 36 studentów kół naukowych. Ponadto dla 495 studentów trzech kierunków (informatyka, automatyka i robotyka, mechanika i budowa maszyn) zaplanowano w latach 2010-2012 uczestnictwo w 240 godzinach specjalistycznych wykładów prowadzonych przez profesorów z zagranicy (wynagrodzenie profesora zostało określone w wysokości 800 zł brutto za godzinę prowadzenia zajęć dydaktycznych).

[dowód: akta kontroli str. 141-149, 167-175]

1.10. Zgodnie z harmonogramem projektu w zakresie informacji i promocji zostały zrealizowane następujące działania:

- prowadzenie strony internetowej projektu¹¹: charakterystyka, opis grup docelowych, zasady rekrutacji beneficjentów ostatecznych, zadania i struktura organizacyjna projektu, harmonogram działań, informacja o bieżącej realizacji projektu oraz archiwum;
- przygotowanie materiałów promocyjnych: 3.000 broszur, 200 plakatów, cztery stojaki roll-up, pięć tablic informacyjnych (zamontowanych w biurze projektu i budynkach dydaktycznych Uczelni), 41 newsletterów rozesłanych do około 800 osób (użytkowników serwera Uczelni);
- emisja 131 spotów reklamowych projektu w Radio Kielce: w marcu i czerwcu 2010 r., w lipcu 2010 r. i w marcu 2014 r.;
- zamieszczenie w prasie ogłoszeń informujących o prowadzeniu naboru na pięć kierunków zamawianych, kontynuowaniu projektu i jego efektach: 18 ogłoszeń w lokalnych dziennikach¹² i dwóch w prasie ogólnopolskiej¹³;

¹¹ www.ppakt.tu.kielce.pl

¹² „Echo Dnia” „Gazeta Wyborcza” (wydanie kieleckie) i „Teraz Kielce” w marcu i czerwcu 2010 r., lipcu i wrześniu 2011 r., lipcu i wrześniu 2012 r., lipcu i wrześniu 2013 r. oraz w marcu 2014 r.

- promocja projektu od marca 2010 r. do września 2013 r. (stoisko Uczelni oraz kolportaż materiałów promocyjnych projektu) na odbywających się cyklicznie imprezach masowych: „Targi Edukacyjne” – w kilku miastach województwa świętokrzyskiego i w Radomiu, „Dzień Otwarty – Tylko dla Dziewczyn” w ramach ogólnopolskiej akcji „Dziewczyny na Politechniki”, „Dzień Otwarty Uczelni”, „Kielecki Salon Maturzystów”, „Absolwent na rynku pracy” oraz na Targach Kielce.

[dowód: akta kontroli str. 424-425]

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki, w przedstawionym wyżej zakresie, nie stwierdzono nieprawidłowości.

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność kontrolowanej jednostki w badanym obszarze.

2. Realizacja przez Uczelnię procesu kształcenia na kierunkach zamawianych

Opis stanu
faktycznego

2.1. Na realizację projektu Uczelnia wydatkowała kwotę 8.667.155,81 zł (99,36% kwoty zaplanowanej we wniosku o dofinansowanie), w tym 7.367.082,44 zł (85%) ze środków europejskich oraz 1.300.073,37 zł (15%) ze środków z budżetu krajowego. Na zarządzanie projektem (zadanie nr 1) Uczelnia wydatkowała kwotę 641.654,33 zł (7,4% kwoty w ramach projektu), na informację i promocję (zadanie nr 2) – 81.731,05 zł (0,9%), na program stypendialny dla studentów kierunków zamawianych (zadanie nr 3) – 6.144.000 zł (70,9%), na zajęcia wyrównawcze z matematyki i fizyki dla studentów I roku (zadanie nr 4) – 155.722,82 zł (1,8%), na podniesienie atrakcyjności kształcenia (zadanie nr 5) – 614.655,50 zł (7,1%), na dodatkowe formy kształcenia (zadanie nr 6) – 218.897,87 zł (2,5%), na ewaluację sposobu kształcenia (zadanie nr 7) – 31.000 zł (0,4%). Koszty pośrednie projektu wyniosły 779.494,24 zł (9,0%).

[dowód: akta kontroli str. 521-525]

Środki niewykorzystane w ramach projektu w kwocie 55.506,50 zł zostały przez Uczelnię zwrócone w dniu 28 kwietnia 2014 r. na rachunek Narodowego Centrum Badań i Rozwoju (15% ww. kwoty jako zwrot dotacji celowej) i na rachunek Ministra Finansów w Banku Gospodarstwa Krajowego (zwrot środków unijnych – 85%).

[dowód: akta kontroli str. 353-370]

Na kierunek budownictwo (I nabór) Uczelnia wydatkowała szacunkowo¹⁴ kwotę 1.718.099,08 zł, tj. 19,8% wydatków projektu, z czego na: zadanie nr 1 – 133.656,60 zł, co stanowiło 7,8% ogółu wydatków na kierunek budownictwo (I nabór), zadanie nr 2 – 17.024,58 zł, tj. 1,0%, zadanie nr 3 – 1.280.000 zł, tj. 74,5%, zadanie nr 4 – 23.800,22 zł, tj. 1,4%, zadanie nr 5 – 96.077,01 zł, tj. 5,6%, zadanie nr 6 – 5.602,83 zł, tj. 0,3%, zadanie nr 7 – 6.457,30 zł, tj. 0,4%. Koszty pośrednie kierunku budownictwo (I nabór) wyniosły szacunkowo 155.480,54 zł, tj. 9,0% ogółu wydatków na kierunek budownictwo (I nabór).

[dowód: akta kontroli str. 521-525]

Na potrzeby biura projektu (w ramach zadania nr 1) zostały zakupione meble biurowe i szafy do przechowywania i archiwizacji dokumentacji projektowej za kwotę 3.286,68 zł (dostawca wybrany w trybie przetargu nieograniczonego) oraz sprzęt elektroniczny w postaci dwóch zestawów komputerowych, drukarki laserowej i urządzenia wielofunkcyjnego za kwotę 9.023,45 zł (dostawca wybrany w trybie

¹³ W marcu 2010 r. w ogólnopolskim wydaniu „Gazety Wyborczej” i w styczniu 2014 r. w czasopiśmie naukowym poświęconym zagadnieniom chemii i technologii materiałów wiążących i betonu „Cement-Wapno-Beton”.

¹⁴ Umowa nie obligowała Uczelni do prowadzenia ewidencji księgowej w podziale na kierunki kształcenia.

przetargu nieograniczonego). W celu wyposażenia pracowni informatycznej na Wydziale Elektrotechniki, Automatyki i Informatyki na potrzeby szkolenia „Obsługa programu IBM” dla studentów kierunku informatyka, Uczelnia kupiła 15 komputerów stacjonarnych i dwa notebooki za kwotę 39.042,60 zł (dostawca wybrany w trybie przetargu nieograniczonego). W ramach zadania nr 5 projektu dokonano również zakupu literatury specjalistycznej dla studentów pięciu kierunków zamawianych – łącznie 319 książek za łączną kwotę 20.052,81 zł. W trybie przetargu nieograniczonego dokonano wyboru sześciu wykonawców, którzy dostarczyli książki za kwotę 13.191,85 zł; ponadto zostały zrealizowane zamówienia na nowości wydawnicze i pozycje, które mógł dostarczyć jedyny dostawca na łączną kwotę 6.860,96 zł.

[dowód: akta kontroli str. 584-730]

Przeprowadzone oględziny wykazały, że wszystkie zakupione meble i szafy, jeden komputer stacjonarny, urządzenie wielofunkcyjne i drukarka laserowa stanowiły wyposażenie pokoju, pełniącego funkcję biura projektu (po zakończeniu realizacji projektu wykorzystywanego przez doktorantów Wydziału Budownictwa i Architektury). W gabinecie Pani Zdzisławy Owsiak znajdowały się dwa notebooki i komputer stacjonarny. Komputer stacjonarny był wykorzystywany do wykonywania bieżących obowiązków przez Panią Zdzisławę Owsiak, notebooki służyły do prowadzenia zajęć dydaktycznych dla studentów Uczelni. Piętnaście komputerów stacjonarnych zakupionych w celu wyposażenia pracownicy informatycznej zostało zainstalowanych w sali, w której prowadzone były zajęcia dydaktycznych dla studentów Uczelni. Wszystkie wyżej wymienione urządzenia były sprawne, a ich liczba i dane techniczne – zgodne ze Specyfikacją Istotnych Warunków Zamówienia. Zakupione przedmioty były oznakowane naklejkami informującymi o sfinansowaniu ich zakupu ze środków europejskich.

[dowód: akta kontroli str. 731-737]

2.2. W celu obsługi finansowej projektu w dniu 10 listopada 2009 r. został otwarty odrębny rachunek bankowy. Umowy, na podstawie których bank prowadził rachunek na potrzeby projektu, obowiązywały przez cały okres prowadzenia projektu.

[dowód: akta kontroli str. 526-552]

2.3. Uczelnia dokonywała wcześniejszych płatności z rachunku podstawowego ze względu na opóźnienia w przekazywaniu środków przez Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego i Narodowe Centrum Badań i Rozwoju (środki budżetu krajowego) oraz Ministerstwo Finansów (środki europejskie). Kwota wydatków prefinansowanych przez Uczelnię w trakcie projektu wyniosła łącznie 2.563.169,35 zł. W przypadkach, gdy na koncie projektu znajdowały się środki niewystarczające do uregulowania zobowiązań, Kierownik projektu kierował do Rektora pismo o wyrażenie zgody na uregulowanie płatności z rachunku podstawowego Uczelni. Rektor w każdym przypadku wyrażał na to zgodę (po uprzednim potwierdzeniu dostępności środków przez kwestora).

[dowód: akta kontroli str. 553-583]

2.4. W dniu 10 października 2011 r. Uczelnia wystąpiła do Narodowego Centrum Badań i Rozwoju z prośbą o zatwierdzenie zmian we wniosku o dofinansowanie w związku ze zmianami w części merytorycznej wniosku, skutkującymi zmianami w harmonogramie realizacji projektu i w budżecie projektu, w szczególności: zmianami w zakresie form zatrudnienia kierownika, pracowników projektu oraz specjalisty ds. informacji i promocji, mniejszymi wydatkami na druk ulotek i plakatów informacyjnych (zwiększono dzięki temu liczbę ogłoszeń prasowych i radiowych), mniejszymi wydatkami na wyposażenie biura projektu (środki z tego tytułu przeznaczono na zakup dwóch dodatkowych laptopów do przeprowadzenia testów),

mniejszymi wydatkami na wynagrodzenia kierownika i pracowników projektu wynikającymi z ich późniejszego zatrudnienia (środki z tego tytułu przesunięto na rzecz zakupu literatury specjalistycznej). Zmiany kwot dofinansowania przedstawiały się następująco: w 2009 r. – zmniejszenie o kwotę 127.600,92 zł, w 2010 r. – zwiększenie o 36.952,66 zł, w 2011 r. – zwiększenie o 87.066,53 zł, w 2012 r. – zwiększenie o 1.144,97 zł, w 2013 r. – zwiększenie o 1.209,48. W piśmie z dnia 20 października 2011 r. Instytucja Pośrednicząca wyraziła zgodę na dokonanie wszystkich opisanych wyżej zmian.

[dowód: akta kontroli str. 300-352]

2.5. Każdy z 18 wniosków o płatność został złożony przez Uczelnię terminowo, tj. sprawozdania od pierwszego do siedemnastego – w terminie 7 dni kalendarzowych od zakończenia okresu rozliczeniowego, a końcowy wniosek o płatność – 28 kwietnia 2014 r., zgodnie z § 10 pkt 1 umowy. Instytucja Pośrednicząca dokonała zatwierdzenia każdego ze złożonych sprawozdań (w przypadku dwóch wniosków – po złożeniu korekt merytorycznych).

[dowód: akta kontroli str. 521-524]

2.6. Dane wykazywane we wnioskach o płatność wynikały z harmonogramu realizacji projektu oraz z księgowanych w ewidencji w danym okresie kosztów. W trakcie realizacji projektu Uczelnia złożyła: jedną autokorektę wniosku (przed dokonaniem oceny przez Instytucję Pośrednicząca), dwie korekty merytoryczne (dotyczące poprawności danych w załączniku nr 2 do wniosku¹⁵ oraz zgodności sumy kontrolnej wersji papierowej i elektronicznej wniosku) oraz dwie korekty finansowe (dotyczące błędnego zakwalifikowania wynagrodzenia osoby prowadzącej zajęcia wyrównawcze oraz w związku ze zmianą przepisów dotyczących naliczania ZFŚS od wynagrodzenia dwóch pracowników projektu).

[dowód: akta kontroli str. 521-524]

2.7. Zgodnie z zarządzeniem Rektora z dnia 16 kwietnia 2004 r. w sprawie wprowadzenia w życie zasad rachunkowości i zakładowego planu kont na Politechnice Świętokrzyskiej (ze zmianami)¹⁶, do ewidencji dokumentów finansowo-księgowych projektu służyły konta syntetyczne i analityczne, na których księgowano koszty bezpośrednio, tj. koszty kwalifikowalne poszczególnych zadań realizowanych przez beneficjenta w ramach projektu, bezpośrednio związane z tymi zadaniami, oraz koszty pośrednie związane z obsługą projektu, których nie można bezpośrednio przyporządkować do konkretnego zadania (katalog kosztów pośrednich był zamknięty i obejmował koszty administracyjne zgodnie z wytycznymi w zakresie kwalifikowania wydatków w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki).

[dowód: akta kontroli str. 427-519]

Zgodnie z wyjaśnieniem Kwestora Politechniki, zawarta umowa nie obligowała Uczelni do prowadzenia ewidencji księgowej w podziale na kierunki kształcenia, ani w podziale na źródła finansowania. Ewidencja w podziale na środki europejskie i z budżetu krajowego prowadzona była w programie MS Excel.

[dowód: akta kontroli str. 520-521]

2.8. Wysokość stawek za godzinę zajęć prowadzonych przez profesorów wizytujących regulowało zarządzenie Rektora z dnia 8 lutego 2010 r. w sprawie zlecenia zajęć dydaktycznych profesorom z zagranicy niepozostającym w stosunku pracy z Politechniką Świętokrzyską. Zgodnie z § 2 zarządzenia, wynagrodzenie

¹⁵ Korekty dotyczyły danych w dwóch tabelach załącznika nr 2 do wniosku o płatność: „4. Osoby, które rozpoczęły udział w projekcie ze względu na wykształcenie” i „6. Osiągnięte wartości wskaźników”.

¹⁶ Zmiany wprowadzono zarządzeniami Rektora Politechniki: 48/09 z dnia 31 grudnia 2009 r., 104/12 z dnia 31 grudnia 2012 r. i 92/13 z dnia 27 grudnia 2013 r.

profesora finansowane ze środków wydziału zlecającego zajęcia mogło wynosić od 150 do 300 zł za godzinę zajęć i miało być ustalane – w uzgodnieniu z Rektorem – w drodze negocjacji; w szczególnie uzasadnionych przypadkach Rektor – na wniosek dziekana – mógł ustalić inną wysokość wynagrodzenia; Uczelnia nie pokrywała kosztów związanych z przyjazdem i pobytem w Polsce profesora z zagranicy (dalej: profesor wizytujący). W pięciu umowach zawartych przez Uczelnię z profesorami wizytującymi, którzy w latach 2010-2012 wygłosili wykłady sfinansowane ze środków Uczelni (dla studentów czterech kierunków: budownictwa, ekonomii, zarządzania i inżynierii produkcji oraz inżynierii środowiska), stawki zostały ustalone w wysokości od 200 zł do 300 zł za godzinę.

[dowód: akta kontroli str. 900, 906]

W każdej z ośmiu umów o dzieło (o wartości od 12.000 do 48.000 zł), zawartych przez Rektora z sześcioma profesorami wizytującymi w ramach projektu, stawka za godzinę wykładu została ustalona w wysokości 800 zł brutto, równej maksymalnej stawce wynikającej z wniosku o dofinansowanie. Zajęcia zostały przeprowadzone zgodnie z harmonogramem i szczegółowym budżetem projektu. Z dokumentacji projektu wynika, że przy zawieraniu każdej z tych umów Uczelnia przeprowadziła postępowanie z wolnej ręki na podstawie art. 67 ust. 1 pkt 1 lit. b ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych¹⁷. Łączne wydatki z tytułu umów z profesorami wizytującymi wyniosły 192.000 zł.

[dowód: akta kontroli str. 167-175, 906, 919-1185]

Rektor wyjaśnił, że na etapie sporządzania wniosku o dofinansowanie stawki wynagrodzenia dla profesorów wizytujących zostały ustalone w oparciu o wytyczne przekazane pocztą elektroniczną z Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego dla realizowanego w Politechnice projektu pilotażowego na kierunki zamawiane.

[dowód: akta kontroli str. 1189-1194]

2.9. Projekt był realizowany zgodnie z harmonogramem ustalonym w podpisanej umowie, zmienionym zgodnie z pismem z dnia 20 października 2011 r. Zmiany w tym zakresie zostały opisane w punkcie 2.4 niniejszego wystąpienia pokontrolnego.

[dowód: akta kontroli str. 300-352, 521-525, 762-766]

2.10. W ramach zajęć podnoszących atrakcyjność kształcenia na kierunkach zamawianych dla studentów kierunku budownictwo (I nabór) przeprowadzone zostały następujące działania:

- dwumiesięczne płatne staże studenckie w zakładach pracy dla 10 studentów III roku studiów z wysoką średnią ważoną ocen z IV i V semestru (stypendium w kwocie 2.187 zł brutto/m-c wypłacane było przez Uczelnię zgodnie z umową zawartą ze stażystą),
- dwa jednodniowe wyjazdy studyjne (dla zainteresowanych studentów): do Warszawy – na budowę trasy S-8 (20 osób), do Poznania – na budowę kompleksu biurowców „Malta Office Park” (30 osób),
- przeprowadzenie szkolenia z oprogramowania AutoCAD dla 20 studentów z najlepszymi wynikami testu kwalifikującego (pozytywną ocenę z egzaminu, uprawniającą do uzyskania certyfikatu uzyskało osiem osób),
- cztery wyjazdy na konferencje/seminaria kół naukowych – łącznie dla 25 studentów z dwóch kół naukowych „Betonik” i „Żelbecik”.

[dowód: akta kontroli str. 426, 762-766]

¹⁷ Dz. U. z 2013 r., poz. 907 ze zm.

2.11. W wyniku rekrutacji na kierunek budownictwo w roku akademickim 2009/2010 (I nabór)¹⁸ zostało przyjętych 328 osób, z których 322 przedstawiły wyniki „nowej matury”, pięć – „starej matury”, jedna – matury międzynarodowej. Spośród osób, które do celów rekrutacji przedstawiły wyniki egzaminu maturalnego „nowa matura”:

- na poziomie podstawowym: wyniki poniżej 30% uzyskała jedna osoba (z fizyki), wyniki od 30% do 49% uzyskało 41 osób¹⁹, tj. 12,7% przyjętych na studia,
- na poziomie rozszerzonym – wyniki poniżej 30% uzyskało sześć osób²⁰, tj. 1,9% przyjętych na studia, wyniki od 30% do 49% uzyskało 89 osób²¹ (27,6% przyjętych na studia).

[dowód: akta kontroli str. 745-761]

Z 328 osób przyjętych na kierunek budownictwo w I naborze, 15 studentów nie podpisało deklaracji uczestnictwa w projekcie. We wrześniu 2009 r. na ten kierunek zostało przyjętych – za zgodą dziekana Wydziału Budownictwa – dziesięciu innych studentów, którzy nie wzięli udziału w rekrutacji na ten kierunek (trzech studentów III roku Uczelni rozpoczęło jednocześnie studia na kierunku budownictwo, dwóch – powtarzało semestr, czterech studentów zakwalifikowano w wyniku rekrutacji w roku akademickim 2009/2010 na inny kierunek, jednego – rekrutacji w tym roku na inną uczelnię). Studenci, o których mowa, podpisali deklaracje uczestnictwa w projekcie.

[dowód: akta kontroli str. 762-766]

2.12. Fakultatywne zajęcia wyrównawcze z matematyki zostały przeprowadzone dla czterech grup studentów (po 30 godzin). Łącznie wzięło w nich udział 44 studentów. Fakultatywne zajęcia wyrównawcze z fizyki w wymiarze 20 godzin zostały przeprowadzone dla 14-osobowej grupy studentów. Wszystkie opisane zajęcia odbyły się w budynkach dydaktycznych Uczelni w dniach od 22 października 2009 r. do 28 stycznia 2010 r. w godz. 8-15. Wzięli w nich udział wyłącznie studenci kierunku zamawianego budownictwo (I nabór). Po zakończeniu zajęć wyrównawczych nie przeprowadzono testów sprawdzających poziom wiedzy studentów. Z analizy protokołów semestralnych wynika, że egzamin z matematyki zdało 43 z 44 studentów (97,7%), którzy uczestniczyli w zajęciach wyrównawczych. Program studiów nie przewidywał egzaminu z fizyki (zaliczenie z tego przedmiotu uzyskali wszyscy studenci)²².

[dowód: akta kontroli str. 423, 762-766]

2.13. Poza kierunkami zamawianymi w zakresie przyznawania stypendiów za wyniki w nauce obowiązywał „Regulamin pomocy materialnej dla studentów i doktorantów Politechniki Świętokrzyskiej”²³ (ze zmianami). Wymogi „Regulaminu przyznawania stypendium za wyniki w nauce studentom na kierunkach zamawianych”²⁴ były łagodniejsze w stosunku do kryteriów określonych w uregulowaniach Uczelni dotyczących pomocy materialnej dla studentów poza kierunkami zamawianymi, obowiązujących w latach akademickich 2009/2010 - 2013/2014 w zakresie:

- liczby studentów objętych stypendiami (15% najlepszych studentów do roku akademickiego 2010/2011, 7,5% od roku akademickiego 2011/2012),
- wysokości średniej ważonej ocen uprawniającej do uzyskania stypendium (do roku akademickiego 2010/2011 powyżej 4,0, a od roku akademickiego 2011/2012 co najmniej 4,0),

¹⁸ Rekrutacja została przeprowadzona na podstawie uchwały Nr 164/08 Senatu PŚk w sprawie warunków i trybu rekrutacji na studia w roku akademickim 2009/2010.

¹⁹ Tj. 34 z języka polskiego, trzy z matematyki, jedna z chemii, trzy z fizyki i jedna z geografii.

²⁰ Cztery z matematyki, dwie z fizyki.

²¹ Jedna z języka polskiego, 56 z matematyki, trzy z chemii, 12 z fizyki i 17 z geografii.

²² Zakładana we wniosku o dofinansowanie efektywność zajęć wyrównawczych z matematyki i fizyki miała wynieść 80%.

²³ Wprowadzony zarządzeniem nr 60/07 Rektora Politechniki Świętokrzyskiej z dnia 28 grudnia 2007 r.

²⁴ Zasady opisanego szczegółowo w pkt. 1.8 wystąpienia pokontrolnego.

- roku studiów, od którego możliwe jest otrzymanie stypendium (po pierwszym roku studiów).

Liczba studentów kierunku budownictwo (I nabór), którzy pobierali w oparciu o wyżej określone uregulowania stypendium za wyniki w nauce (niezależnie od stypendium za wyniki w nauce, przysługującego w związku z uczestnictwem w projekcie, które przez wszystkie siedem semestrów studiów pobierało 50 najlepszych studentów tego kierunku) wynosiła: w roku akademickim 2010/2011, tj. w drugim roku studiów – 42 osoby, w roku 2011/2012 – 28 osób (w tym 22 za wysoką średnią ocen, cztery za osiągnięcia sportowe i dwie za osiągnięcia naukowe), a w roku 2012/2013 – 33 osoby (w tym 21 za wysoką średnią ocen, cztery za osiągnięcia sportowe i osiem za osiągnięcia naukowe). W roku akademickim 2010/2011 wysokość maksymalnego stypendium za wyniki w nauce wynosiła 450 zł, a minimalnego – 250 zł, w roku 2011/2012 – odpowiednio 700 zł i 200 zł, a w roku 2012/2013 – odpowiednio 1100 zł i 350 zł

[dowód: akta kontroli str. 407-422, 785-892, 1288]

Prorektor Politechniki ds. Studenckich i Dydaktyki wyjaśniła, że w projekcie zaplanowano stypendia dla około 15% najlepszych studentów z danego kierunku. Ustalając te kryteria skorzystano z doświadczeń wskazujących, że 15% studentów na Uczelni jest uprawnionych do pobierania stypendium za wyniki w nauce (średnia ocen powyżej 4,0 w roku akademickim 2010/2011 lub średnia co najmniej 4,0 od roku akademickiego 2011/2012). Zgodnie z wytycznymi konkursu maksymalna kwota stypendium na jednego studenta mogła wynieść 1000 zł, a w realizowanym projekcie stawka stypendium została ustalona na poziomie 800 zł. W przypadku, gdy w projekcie przewidziano wzrost liczby studentów w I roku realizacji projektu na kierunku zamawianym w stosunku do roku bazowego większy niż 10% (kryterium to zostało spełnione w realizowanym projekcie), stypendium mogło otrzymywać do 50% wszystkich studentów podejmujących kształcenie na tym kierunku.

[dowód: akta kontroli str. 893-897]

2.14. W zarządzeniu nr 12/07 Rektora Politechniki z dnia 20 marca 2007 r. w sprawie realizacji w Politechnice Świętokrzyskiej projektów współfinansowanych z Funduszy Strukturalnych Unii Europejskiej i innych funduszy pomocowych²⁵ określone zostały: struktura zarządzania projektami, zasady postępowania poprzedzającego zawarcie umowy o dofinansowanie, realizacji i finansów projektów oraz obiegu dokumentów i archiwizacji.

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki, w przedstawionym wyżej zakresie, stwierdzono następujące nieprawidłowości:

- 1) Nierzetelnie przeprowadzono i udokumentowano proces ustalania wartości zamówienia na prowadzenie wykładów przez profesorów wizytujących.

W ramach projektu realizowano osiem umów tego rodzaju, o łącznej wartości 192.000 zł. Jak wynika z dokumentacji, zawarcie każdej umowy (o wartości od 12.000 zł do 48.000 zł) poprzedziło ustalenie wartości zamówienia. Dla siedmiu umów szacowanie wartości zamówienia polegało na wystosowaniu zapytań ofertowych do trzech profesorów, w każdym przypadku z jednej uczelni, przy czym Politechnika nie była w stanie przedstawić dokumentów potwierdzających wysłanie tych zapytań. W dokumentacji znajdowały się natomiast pisma (lub ich skany) z odpowiedziami wszystkich profesorów na zapytania cenowe. W przypadku każdego z nich najniższa stawka za godzinę zajęć była określana na poziomie 800 zł brutto (przez jedną osobę, z którą później zawierano umowę) i wyższym (od 850 zł do 1.000 zł przez dwie pozostałe). Dwie osoby, które – jak wynika

²⁵ Zastąpionym zarządzeniem nr 50/10 Rektora Politechniki z dnia 27 lipca 2010 r.

z dokumentów – przeprowadziły przedmiotowe ustalenie wartości zamówienia (analizy rynku), w składanych wyjaśnieniach zaprzeczyły, iż dokonywały takich czynności.

[dowód: akta kontroli str. 919-1188]

2) Wyboru profesorów wizytujących w ramach projektu dokonano w sposób nierzetelny.

Przy zawieraniu każdej z ww. umów Uczelnia przeprowadziła postępowanie z wolnej ręki na podstawie art. 67 ust. 1 pkt 1 lit. b ustawy Prawo zamówień publicznych, przy czym wskazana podstawa prawna zamówienia z wolnej ręki, odnosząca się do sytuacji, kiedy usługi mogą być świadczone tylko przez jednego wykonawcę z przyczyn związanych z ochroną praw wyłącznych, wynikających z odrębnych przepisów, nie mogła być zastosowana (m.in. skierowanie zapytań ofertowych w siedmiu przypadkach do trzech profesorów podważa stwierdzenie, że usługa mogła być świadczona przez tylko jednego wykonawcę). Niezależnie od tego, z uwagi na wartość zamówień, na podstawie art. 4 pkt 8 ustawy Prawo zamówień publicznych, Uczelnia nie była zobowiązana do jej stosowania.

W przypadku ósmej umowy, dokumentacja zawierała pismo kierowane do profesora wizytującego, w którym zaproponowano wynagrodzenie 800 zł za godzinę zajęć, pozostawiając do jego uznania tematykę i zakres wykładów. W dokumentacji znajdowało się także – datowane 13 dni wcześniej niż ww. pismo – zapytanie ofertowe kierowane do samego wykładowcy, w którym sprecyzowano już temat wykładów.

Jednocześnie dla każdej z ośmiu umów sporządzony został protokół negocjacji stawki wynagrodzenia za godzinę zajęć dydaktycznych. W każdym z nich stwierdzono, iż w trakcie negocjacji ustalono stawkę w wysokości 800 zł za godzinę, tj. stawkę oferowaną przez każdego z wybranych wykładowców przy ustalaniu wartości zamówienia (ale w siedmiu przypadkach traktowaną później jako ofertę najkorzystniejszą ze złożonych) i jednocześnie maksymalną stawkę, przyjętą we wniosku o dofinansowanie. Z protokołów tych nie wynika, jaki był przebieg negocjacji, a w szczególności jakie stawki oferowały strony w ich trakcie.

[dowód: akta kontroli str. 919-1188]

Odpowiedzialność za powstałe nieprawidłowości ponosi Zdzisława Owsiak, Prorektor ds. studenckich i dydaktyki, pełniąca funkcję kierownika projektu, oraz Stanisław Adamczak, Rektor Politechniki, sprawujący nadzór nad udzielaniem zamówień publicznych, który zaakceptował stawki wynagrodzenia dla profesorów wizytujących.

[dowód: akta kontroli str. 6-25, 1227-1287]

Z wyjaśnień Rektora i Prorektor ds. studenckich i dydaktyki wynika, że profesorów wizytujących wybierano na kolegium dziekańskim wydziału, na którym miał być prowadzony wykład. Jak wyjaśniono, władze wydziału kierowały się potrzebą zatrudnienia specjalisty do prowadzenia konkretnych wykładów oraz brały pod uwagę uczelnie zagraniczne, z którymi była nawiązana współpraca²⁶. Umowy zawierano z wykładowcami, którzy zaoferowali najniższe stawki. Przedstawienie korespondencji e-mailowej nie jest możliwe, gdyż nie zastosowano opcji do jej przechowywania na serwerze.

[dowód: akta kontroli str. 907, 918, 1189-1226]

²⁶ Trzech z profesorów zatrudnionych do prowadzenia wykładów w badanym projekcie prowadziło wykłady na Wydziale Mechatroniki i Budowy Maszyn w ramach projektu pilotażowego.

Uwagi dotyczące badanej działalności

Zdaniem NIK, dokumentacja dotycząca ustalenia wynagrodzenia dla profesorów wizytujących wskazuje, iż proces negocjacji miał co najwyżej formalny charakter. Ponadto występowanie znaczących różnic w zakresie wysokości stawek za prowadzenie wykładów finansowanych ze środków projektu (800 zł za godzinę) w stosunku do przeprowadzonych w tym samym okresie wykładów finansowanych ze środków Uczelni (od 200 do 300 zł brutto za godzinę) powoduje wątpliwości co do przestrzegania – w tym zakresie – zasad oszczędności i gospodarności w dokonywaniu wydatków publicznych, wynikających z art. 44 ust. 3 pkt 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych²⁷.

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie, mimo stwierdzonych nieprawidłowości, działalność kontrolowanej jednostki w badanym obszarze.

3. Efekty kształcenia na kierunkach zamawianych

Opis stanu faktycznego

3.1. W wyniku realizacji projektu dla studentów kierunku budownictwo (I nabór) zostały osiągnięte następujące wskaźniki:

- liczba wypłaconych stypendiów: 350 – dla 50 studentów w trakcie każdego z siedmiu semestrów (100%),
- skuteczność fakultatywnych zajęć wyrównawczych z matematyki: z 44 uczestników egzamin zdały 43 osoby (97,7%),
- skuteczności szkolenia przygotowującego do egzaminu z oprogramowania AutoCAD: z 20 uczestników certyfikat uzyskało ośmiu (40%),
- liczba studentów, którzy uzyskali dyplom studiów I stopnia: 241 z 327 przyjętych (73,7%),
- 208 z 241 absolwentów studiów I stopnia rozpoczęło na Politechnice studia II stopnia (86,3%).

[dowód: akta kontroli str. 762-766]

3.2. Zgodnie z danymi wykazanymi w ostatnim wniosku o płatność, w wyniku realizacji projektu zostały osiągnięte następujące wartości wskaźników – łącznie dla pięciu kierunków zamawianych – tożsame z planowanymi we wniosku o dofinansowanie:

- liczba studentów pierwszego roku na kierunkach zamawianych – 1.815 (stopień realizacji wskaźnika – 120,04%),
- liczba absolwentów kierunków zamawianych – 1.078 (118,72%),
- liczba studentów, którzy ukończyli staże – 62 (103,33%),
- liczba przyznanych stypendiów – 960 (100%),
- liczba studentów uczestniczących w wizytach studyjnych – 249 (138,33%),
- liczba studentów uczestniczących w fakultatywnych zajęciach wyrównawczych – 340 (100%),
- liczba przeprowadzonych godzin w ramach zajęć wyrównawczych z matematyki – 720 (100%),
- liczba przeprowadzonych godzin w ramach zajęć wyrównawczych z fizyki – 200 (100%),
- liczba studentów objętych kursem „Obsługa programu IBM” – 33 (110%),
- liczba studentów objęta certyfikacją – 126 (105%),
- liczba studentów uczestnicząca w kołach naukowych – 54 (150%),
- liczba studentów uczestnicząca w wykładach zagranicznych profesorów – 546 (110,30%).

[dowód: akta kontroli str. 353-391]

²⁷ Dz. U. z 2013 r., poz. 885 ze zm.

3.3. Skuteczność szkolenia przygotowującego do egzaminu z oprogramowania AutoCAD (certyfikat uzyskało 40% uczestników) była niższa od założonej we wniosku o dofinansowanie (około 80%).

[dowód: akta kontroli str. 426, 762-766]

Prorektor Politechniki ds. Studenckich i Dydaktyki wyjaśniła, że podczas zajęć dydaktycznych większy nacisk był położony na naukę programu AutoCAD głównie w aspekcie praktycznego zastosowania w projektowaniu, natomiast egzamin certyfikujący obejmował również aspekty teoretyczne ww. programu i w tym należy upatrywać obniżonej efektywności.

[dowód: akta kontroli str. 901-904]

3.4. W marcu 2012 r. deklaracje uczestnictwa w projekcie podpisało na kierunku budownictwo (I nabór) czterech studentów pierwotnie przyjętych na kierunek inny niż zamawiany. Instytucja Pośrednicząca w piśmie z dnia 24 stycznia 2012 r. wyraziła zgodę Uczelni na włączenie do udziału w trakcie trwania projektu studentów, którzy pierwotnie byli przyjęci na inny kierunek niż zamawiany lub wrócili po urlopie dziekańskim.

[dowód: akta kontroli str. 762-768]

3.5. Wzrost liczby kandydatów na kierunek budownictwo o 16,0% w roku akademickim 2009/2010 (w stosunku do roku 2008/2009) oraz o 56,5% w roku 2010/2011 (w stosunku do roku 2009/2010) był spowodowany realizacją projektu. W kolejnych latach liczba kandydatów na ten kierunek sukcesywnie obniżała się (w roku akademickim 2008/2009 liczba kandydatów wynosiła 607, w roku akademickim 2014/2015 – 427). Spadek odnotowano również w łącznej liczbie kandydatów na pięć kierunków zamawianych objętych projektem (w relacji roku akademickiego 2014/2015 do roku 2010/2011 o 38,1%).

[dowód: akta kontroli str. 769-773]

Prorektor Politechniki ds. Studenckich i Dydaktyki wyjaśniła, że nie jest w stanie określić, czy pewien odsetek kandydatów wybrałby kierunek budownictwo na innej Uczelni, gdyż przeprowadzone przez Uczelnię badania (ankiety, ewaluacje) nie dotyczyły wpływu możliwości uzyskania stypendium na kierunku zamawianym na wybór Uczelni (Politechnika Świętokrzyska czy inna uczelnia). Z analizy danych z rekrutacji studentów na kierunek budownictwo w latach 2011 – 2014 wynika, że czynnikiem mającym wpływ na liczbę kandydatów w największym stopniu był niż demograficzny i być może zmniejszenie zainteresowania tym właśnie kierunkiem.

[dowód: akta kontroli str. 901-904]

3.6. W ramach monitorowania karier zawodowych, Biuro Współpracy z Absolwentami Politechniki Świętokrzyskiej przeprowadziło badanie ankietowe wśród studentów, którzy ukończyli studia w roku akademickim 2012/2013 (w podziale na wydziały, bez precyzowania ukończonego kierunku). Uzyskano w nim następujące wyniki – dla studentów wydziałów, które brały udział w projekcie:

- odsetek pracujących osób: Wydział Budownictwa (dalej: WB) – 81%, Wydział Elektrotechniki, Automatyki i Informatyki (dalej: WE) – 97%, Wydział Inżynierii Środowiska, Geomatyki i Energetyki (dalej: WI) – 71%, Wydział Mechatroniki i Budowy Maszyn (dalej: WM) – 84%;
- wykonywanie pracy zgodnej z wykształceniem: WB – 88%, WE – 83%, WI – 80%, WM – 73%;
- uzyskiwanie zarobków powyżej 3.500 zł brutto miesięcznie: WB – 33%, WE – 52%, WI – 30%, WM – 31%

[dowód: akta kontroli str. 774-784, 897-899]

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki, w przedstawionym wyżej zakresie, nie stwierdzono nieprawidłowości.

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność kontrolowanej jednostki w badanym obszarze.

IV. Wnioski

Wnioski pokontrolne

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi wynikające z ustaleń kontroli, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy o Najwyższej Izbie Kontroli, wnosi o podjęcie działań zapewniających rzetelne prowadzenie i dokumentowanie procesu wyboru najkorzystniejszych ofert na usługi dydaktyczne w ramach projektów finansowanych z udziałem środków z Unii Europejskiej.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Kielcach.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania uwag
i wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK proszę o poinformowanie Najwyższej Izby Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosku pokontrolnego oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Kielce, dnia 31 grudnia 2014 r.

Kontroler
Piotr Bulski
starszy inspektor kp.

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Kielcach
Dyrektor
Grzegorz Walendzik